

Turun Sanomat 30.11.2025

<https://www.ts.fi/kulttuuri/6837982>

Suomalais-hollantilainen taiteilijaryhmä kapinoi kehoillaan järkkyneessä maailmassa

Marjan Raar ja työryhmä: The RIF. Koreografia Marjan Raar, esitys Irina Baldini, Rens Borkent, Antti-Juhani Manninen, Bror Österlund, Luukas Salmi, Evgeny Kostyukov ja Marjan Raar, valot ja äänet työryhmä. Ensi-ilta Barker-teatterissa 29.11.

Barker-teatterissa ensi-iltansa saanut The RIF on suomalais-hollantilaisen taiteilijaryhmän yhteisöllinen purkaus. Se näyttää, miltä maailma tuntuu silloin, kun sen rakenteet ja tavat elää ovat murtumassa. Lavalla on erilaisia yksilöitä ja kerroksia, ja siksi annan katseeni harhailla vapaasti. Jokainen tanssija kantaa mukanaan oman tarinansa ja oman tapansa olla maailmassa ja lavalla.

Käsiohjelma paljastaa teoksen nimen sanaleikin. Kirjainyhdistelmä RIF tulee kolmesta sanasta eli restriction (rajoitus), isolation (eristäytyminen) ja freedom (vapaus). Teos ei kuitenkaan kulje kronologisesti rajoitusten, eristyksen ja vapauden teemojen läpi, vaan ne limittyvät ja toisinaan repeävät lavalla auki yhtä aikaa.

Käsiohjelma myös kertoo, että teos on syntynyt yhdessä päivässä hollantilaisten ja suomalaisten tanssijoiden yhteistyönä. Hiomattomuus välittyi sekä osittaisena sekavuuden tunteena katsojassa että rosoisena rehellisyytenä liikkeessä.

Bror Österlundin valojen käyttö on vahvaa. Teos alkaa sinisessä valossa, tanssijoiden seisoessa näyttämön takaosassa ja päättyy myös samaan. Sininen valo näyttää maailman sellaisena kuin se teoksessa on, kylmänä ja kauniina yhtä aikaa. Myöhemmin lattiaan siivilöityvä valo ja risteilevät valokeilat leikkaavat tilaa ja ilmaa kauniisti.

Irina Baldini ottaa vastuun teoksen äänistä rakentamalla niitä näyttämön etualalla puolikaareen aseteltujen laitteidensa keskellä. Hän ei keskity vain ääniin, vaan siirtyy välillä sulavasti tanssimaan muiden joukkoon.

Liikekielellisesti teos nojaa monenlaisiin energioihin. Joillakin tanssijoilla liike on pirstaleista ja vastustelevaa, toisilla sulavaa ja orgaanista. Evgeny Kostyukov erottuu liikkeensä älykkyydellä. Hänen kehonsa taipuu ja vastaa teoksen äänimaailmaan tavalla, joka vetää katseeni hänen puoleensa.

Kostyukov myös puhuu yleisölle. Hän muistuttaa ystävällisyyden merkityksestä ja siitä, että ilman myötätuntoa olemme hukassa. Teoksessa kuullaan myös toinen puheenvuoro, jonka puhuja jää itselleni epäselväksi. Se on ironinen ja absurdin poliittinen teksti ehdotuksineen köyhien lapsiperheiden tuottaman taakan poistamisesta ja äitien muuttamisesta synnytys- ja imetyskoneiksi. Puheenvuoron kylmä suoruus on väkevää. Se avaa nerokkaasti yhteiskuntamme vääristyneitä näkökulmia, kuten julmaa ihmisyyttä maailman keskipisteenä ja niitä halkeamia, joissa inhimillisuus on unohtunut.

The RIF käsittelee raskaita aiheita, mutta se ei sorru ylidramatisointiin. Tanssijaryhmä tuntuu pyytävän yleisöä tarkastelemaan, miten kohtelemme toisiamme ja millaista tulevaisuutta olemme luomassa. Teos ei ole toiveikas tai valoisa, mutta sen kehollinen kapina on itsessään tärkeä ele toiveikkuuden suuntaan. Se näyttää, että vaikka polut ovat tukossa, elämässä voi useimmiten valita uuden reitin.

Suvi Satama